

Udtryk i følgende: »Generalforsamlingen fastslaaer endvidere, at Bedriftsraadene i al Almindelighed anerkendes i de Lande, i hvilke de har faaet lovmæssig Sanktion; at Arbejdsgiverne i stadig stigende Grad gaar med dertil, og at de af den oplyste offentlige Mening betragtes som et af de væsentligste Midler til at ordne Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere og til at hidføre en stadig Forbedring i disse Forhold».

Som det vil fremgaa af Lovforslagets Ordlyd omhandler dette kun Oprettelsen af Bedriftsraad i de forskellige, enkelte Virksomheder. Derimod har man ikke ment allerede nu gennem Lovforslaget at burde foreslaa Oprettelsen af de ved flere af de udenlandske Love hjemlede *Distriktsraad* og *Landsraad*, som vilde give hele Bedriftsraadsinstitutionen et betydeligt større Omfang end nødvendigt for Opnaaelsen af det tilstræbte Maal.

Som Bilag til Lovforslaget følger en kortere Oversigt over Indholdet af de i Norge (Bilag 1), Østrig (Bilag 2), Tyskland (Bilag 3), og Czekoslovakiet (Bilag 4) gældende Love, over den i England ad overenskomstmæssig Vej gennemførte Ordning (Bilag 6), over de i De forenede Stater i Nordamerika gjorde Forsøg med Bedriftsrepræsentationer (Bilag 7), samt over de af den norske Arbejderkommission af 1918 (Bilag 1) og den svenske Kommission af 1920 (Bilag 5) udarbejdede Lovforslag. Endvidere findes som Bilag til Forslaget en Oversættelse til Dansk af Teksterne til de fornævnte Love (Bilag 9—12). Der henvises iøvrigt til den ved Side 16 optagne Fortegnelse over Bilagene med Sideangivelse. —

Med Hensyn til nærværende Lovforslags enkelte Paragraffer skal følgende bemærkes:

Til § 1.

Som det vil fremgaa af Paragraffens Formulering, tager Forslaget kun Sigte paa Erhvervsvirksomheder *indenfor Industri, Haandværk, Handel samt Land-, Skov- og Havebrug*. Under Hensyn til Søfartens særlige Forhold har man ikke ment at burde lade Forslaget omfatte dette Erhverv, ligesom f. Eks. heller ikke de saakaldte »liberale Erhverv» omfattes af Forslaget.

Hvad angaar Størrelsen af de Virksomheder, i hvilke Bedriftsraad bør kunne oprettes, synes Erfaringerne fra de Lande, hvor Bedriftsraad allerede nu findes, at vise en Del Vanskeligheder med Hensyn til Bedriftsraad i de mindre Virksomheder, bl. a. med Hensyn til at finde tilstrækkeligt

kvalificerede Raadsmedlemmer. Under Hensyn hertil har man da heller ikke ment for Danmarks Vedkommende at burde give Adgang til Oprettelse af Bedriftsraad i ganske smaa Virksomheder og har derfor kun foreslaaet inddraget under denne Del af Loven saadanne Virksomheder, som beskæftiger mindst 10 Personer over 18 Aar. Da imidlertid de samme Grunde som foranævnte taler for ogsaa i mindre Virksomheder at give Arbejderne den samme Indflydelse paa Virksomhedens Anliggender, har man foreslaaet, at der i Virksomheder, hvor der beskæftiges fra 5—9 Arbejdere, skal gives disse Adgang til at vælge en Bedrifts-Tillidsmand.

For Tysklands Vedkommende er Mindsteantallet af Arbejdere i en Virksomhed, hvor der skal oprettes Bedriftsraad, 20, efter den norske Lov 50, efter det norske Flertalsforslag 20 og efter det svenske Flertalsforslag 25.

Efter Industritællingen af 1914 var der her i Landet indenfor Industri og Haandværk følgende Antal Virksomheder med et Arbejderantal af over 5 egentlige Arbejdere: med fra 6—20 egentlige Arbejdere: 4 779 Virksomheder med et samlet Personale af 59 048, med fra 21 til 100 egentlige Arbejdere: 1 322 Virksomheder med et samlet Personale af 66 456, med over 100 egentlige Arbejdere: 264 Virksomheder med et samlet Personale af 72 652.

Selv om Forholdene siden da formentlig har forandret sig en Del, vil de nævnte Tal dog være et Fingerpeg om, for hvilket Antal Virksomheder indenfor Industri og Haandværk Forslaget vil kunne faa Betydning. For Handelens og de øvrige, under Loven hørende Erhvervs Vedkommende foreligger ingen tilsvarende statistiske Oplysninger.

Loven skal kun omfatte *Erhvervs*virksomheder, og som Følge deraf vil saadanne kooperative Virksomheder, der kun forhandler Varer til deres egne Medlemmer, ikke omfattes af Loven. Det vilde imidlertid af de samme Grunde, som gælder for andre, private Virksomheder, efter Ministeriets Mening være formaalstjenligt gennem Bedriftsraad at forøge ogsaa de i disse kooperative Virksomheder beskæftigede Arbejders Interesse i Virksomheden, men der maatte i saa Henseende træffes en særlig Ordning, hvorfor man ikke har ment at burde lade nærværende Lovforslag omfatte dem.

Som det vil fremgaa af Bestemmelsen i Paragraffens Stk. 1, er Oprettelsen af Bedriftsraad indenfor de af Loven omfattede Virksomheder ikke obligatorisk, men af-